

ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการใช้ภาษาจีน เพื่อการสื่อสารของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในมหาวิทยาลัยภาคเหนือตอนบน¹

Causal Factors Affecting the Chinese Language
Competency for Communication of First Year
University Students in Northern Thailand

ปิยะพงษ์ มลิวัลย์² | Piyaphong Maliwan

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) สำรวจปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการใช้ภาษาจีนเพื่อการสื่อสารของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 (2) ศึกษาจุดอ่อนจุดแข็งของแต่ละปัจจัย (3) หาแนวทางหรือข้อเสนอแนะในการเพิ่มปัจจัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเป็นกลุ่มตัวอย่างจากประชากรนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ซึ่งกำลังศึกษาหลักสูตรกลุ่มภาษา (ภาษาจีน) เป็นวิชาเอก ในภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2560 ครอบคลุม 4 สถาบันอุดมศึกษาในเขต 3 จังหวัดภาคเหนือตอนบน คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง และกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จของ Yamane และของ Krejcie กับ Morgan ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 228 คน ผลการทดสอบสมมติฐานด้วยตารางการแจกแจงแบบ t พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการใช้ภาษาจีนเพื่อการสื่อสารมากที่สุดคือการเรียนภาษาจีนก่อนเข้ามหาวิทยาลัย โดยพบค่า t เท่ากับ 2.359 ซึ่งมีค่ามากกว่า 1.895 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 นอกจากนี้ พบว่าจุดอ่อนของการเรียนภาษาจีนก่อนเข้ามหาวิทยาลัย คือโรงเรียนแต่ละแห่งใช้หนังสือต่างกัน

¹บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการใช้ภาษาจีนเพื่อการสื่อสารของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในมหาวิทยาลัยภาคเหนือตอนบน” ที่ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากงบประมาณงานวิจัยของมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

²อาจารย์ประจำสำนักวิชาจีนวิทยา มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง E-mail : piyaphong.mal@mfu.ac.th

³Lecturer, School of Sinology, Mae Fah Luang University. E-mail : piyaphong.mal@mfu.ac.th

การฝึกทักษะการสื่อสารไม่ต่อเนื่อง ไม่สามารถสื่อสารในสถานการณ์ที่หลากหลาย และมีการคัดลอกข้อมูลจากสื่อใหม่โดยไม่ผ่านการวิเคราะห์ สำหรับปัจจัยการมีเชื้อสายจีนซึ่งพบค่า t เท่ากับ 1.875 นั้น มีค่าน้อยกว่า 1.895 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 นั้น สรุปได้ว่าปัจจัยดังกล่าวไม่มีความสัมพันธ์ต่อความสามารถในการใช้ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร ดังนั้นเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาที่ต่อเนื่อง โรงเรียนควรให้ความสำคัญกับการออกแบบหลักสูตรหรือเนื้อหารายวิชาภาษาจีนให้ตรงตามตัวชี้วัดในมาตรฐานสาระการเรียนรู้ภาษาจีนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 และการศึกษาในระดับอุดมศึกษาควรเสริมทักษะการวิเคราะห์สื่อใหม่แก่นักศึกษาด้วย

คำสำคัญ : ภาษาจีน การสื่อสารภาษาจีน ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร

Abstract

This research is aimed to (1) investigate the factors that affect the Chinese language competency for communication, (2) to study strengths and weaknesses that affect the language competency and (3) to seek for the ways and suggestions to enhance communication. Students selected for this study were first-year university students majoring in Chinese in a second semester, academic year 2018 in 4 universities in 3 provinces in the upper-northern. The study employed purposive sampling and the Yamane formula, Krejcie and Morgan formula to determine the sample number, resulting in the number of 228 samples. According to the t-table calculation, it was found the main factor affecting the language competency was prior knowledge of Chinese before entering university which resulted 2.359 in the T value, higher than 1.895 at 0.05 of the level of significance. Moreover, the weaknesses of studying Chinese prior to entering university were different textbooks used by different schools, inconsistent communication skill practice, incapability of communicating in various situations, and plagiarizing information in new media. Racial factor which was found 1.875 of the

ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการใช้ภาษาจีน เพื่อการสื่อสารของนักศึกษาชั้นปีที่ 1
ในมหาวิทยาลัยภาคเหนือตอนบน

t-value, lower than 1.895, with the level of significance of 0.05, does not correlate with the Chinese competency for communication. Therefore, to provide continuing language learning for students, school should carefully design the curriculum or Chinese language course aligning with the basic education core curriculum A.D. 2008 as well as equip students with analytical skills for New Media in tertiary education level.

Keywords: Chinese, Chinese communication, Chinese Language for Communication

ความนำ

แม้ว่ากระแสทางการเมืองโลกในยุคสงครามเย็นจะทำให้ประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาชนจีนขาดการติดต่อกันในระดับทางการอยู่ระยะหนึ่ง แต่เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2518 เป็นต้นมา ประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาชนจีนก็ได้สถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตอย่างเป็นทางการ ทำให้ความสัมพันธ์ด้านต่าง ๆ พัฒนาไปอย่างรวดเร็วและราบรื่น ในด้านการศึกษา สถานทูตจีนได้เจรจาเรียกร้องสิทธิเกี่ยวกับการศึกษาภาษาจีนในประเทศไทย กระทั่งทำให้การควบคุมโรงเรียนสอนภาษาจีนของรัฐบาลตั้งแต่อดีตตามพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ฉบับแรก พ.ศ. 2461 พระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ (ฉบับใหม่) พ.ศ. 2479 และพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ พ.ศ. 2497 สิ้นสุดลง และยินยอมผ่อนปรนให้เพิ่มชั่วโมงการสอนภาษาจีนมากขึ้น จำนวนผู้คนที่เรียนภาษาจีนจึงค่อย ๆ เพิ่มขึ้น (จี. วิลเลียม สกินเนอร์, 2529; น. 231 – 238)

แม้ปัจจุบันการเรียนการสอนในโรงเรียนส่วนใหญ่จะจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานสาระการเรียนรู้ภาษาจีนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยนำตัวชี้วัดในมาตรฐานสาระการเรียนรู้ดังกล่าวมาเป็นแนวทางการออกแบบและพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีนให้เหมาะสมกับผู้เรียนและสภาพการเรียนการสอนของแต่ละโรงเรียนก็ตาม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551.) แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นคือพื้นฐานทักษะภาษาจีนของนักเรียนแต่ละแห่งแตกต่างกันค่อนข้างมาก บางแห่งสามารถออกแบบและพัฒนาการเรียน

การสอนภาษาจีนแต่ละระดับชั้นได้ต่อเนื่อง สามารถต่อยอดองค์ความรู้เดิมได้ดี บางแห่งยังพบรอยต่อของการเรียนภาษาจีนในแต่ละระดับชั้นที่ไม่เชื่อมโยงกัน โดยทุกครั้งที่เปลี่ยนระดับชั้น นักเรียนก็ต้องเริ่มเรียนพื้นฐานภาษาจีนเกือบทุกครั้ง ดังนั้น นักศึกษาแรกเข้าระดับปริญญาตรีจึงมีทักษะภาษาจีนที่เหลื่อมล้ำกันมาก นักศึกษาบางคนมีพื้นฐานภาษาจีนที่เรียนรู้คำศัพท์มาแล้ว 150 - 600 คำ แต่บางคนกลับไม่มีพื้นฐานภาษาจีนเลย ส่งผลให้บรรยากาศการเรียนการสอนในห้องเรียนไม่ราบรื่น กระทั่งบางครั้งผู้สอนก็ไม่สามารถดำเนินการสอนได้ตามแผนการสอนที่กำหนดไว้ ซึ่งปัญหาที่พบในระยะเริ่มต้นของการเรียนภาษาจีนนั้น พบว่านักศึกษาที่มีพื้นฐานภาษาจีนจะรู้สึกเบื่อหน่ายกับการเรียนสัทอักษรภาษาจีน 拼音 และในเวลาเดียวกันนักศึกษาที่ไม่มีพื้นฐานภาษาจีนก็รู้สึกท้อกับการเรียนภาษาจีนเช่นกัน อย่างไรก็ตาม แม้ว่านักศึกษากลุ่มที่ไม่มีพื้นฐานภาษาจีนจะเริ่มเรียนภาษาจีนตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 เป็นต้นมา นักศึกษากลุ่มนี้ก็สามารถประสบความสำเร็จกับการเรียนและมีทักษะการสื่อสารภาษาจีนทั้งด้านการพูด และการเขียนได้ กระทั่งสามารถประยุกต์ใช้กับการทำงานในอนาคตเช่นเดียวกันกับกลุ่มนักศึกษาที่มีพื้นฐานภาษาจีนเช่นกัน ซึ่งทักษะการสื่อสารภาษาจีนที่เกิดขึ้นล้วนมีปัจจัยต่าง ๆ ที่หลากหลาย ปัจจัยเหล่านี้ล้วนมีความสำคัญ มีคุณค่า ควรแก่การศึกษาเปรียบเทียบหาคำตอบว่าปัจจัยใดบ้างที่มีความสัมพันธ์ต่อความสามารถในการใช้ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร มีจุดอ่อน จุดแข็งอย่างไร แต่แต่ละปัจจัยส่งผลอย่างไรกับการสื่อสารของนักศึกษาบ้าง หรือปัจจัยใดบ้างมีผลลัพธ์ที่ดีที่สุดต่อความสามารถในการใช้ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร

จากการวิจัยของ Peng Liting (2557) พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาจีนของนักศึกษามหาวิทยาลัยสยามมากที่สุด คือ ความต้องการประกอบอาชีพที่ดีกว่าในอนาคต ปัจจัยรองลงมา คือ การบริหารจัดการหลักสูตรและการเรียนการสอนของหลักสูตร ดังนั้น Peng Liting จึงแนะนำให้ อาจารย์ประจำรายวิชา และอาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำอาชีพที่เกี่ยวข้องกับภาษาจีนแก่ผู้เรียน ตลอดจนปลูกฝังให้ผู้เรียนตั้งเป้าหมายอาชีพในอนาคตให้ชัดเจน ในด้านการบริหารควรตั้งเกณฑ์ในการผ่านวิชาภาษาจีนที่เหมาะสม และควรปรับปรุงสื่อการสอนที่ใช้ในห้องเรียนให้หลากหลายด้วย นอกจากนี้ Peng Liting ยังพบปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการเรียนวิชาภาษาจีนด้วย คือ 1. ผู้เรียนขาดทัศนคติในการเรียนรู้ด้วยตนเอง 2. กิจกรรมหรือ

ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการใช้ภาษาจีน เพื่อการสื่อสารของนักศึกษาชั้นปีที่ 1
ในมหาวิทยาลัยภาคเหนือตอนบน

แหล่งเรียนรู้ยังไม่เอื้อต่อการศึกษาค้นคว้าความรู้เพิ่มเติม 3. พื้นฐานภาษาจีนของผู้เรียน
ดังนั้น จึงแนะนำให้จัดกิจกรรมด้านต่าง ๆ เพื่อช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของ
การเรียนรู้ ขณะเดียวกันก็ควรพัฒนาแหล่งการเรียนรู้เพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองของ
ผู้เรียนไปพร้อมกัน สำหรับปัญหาด้านพื้นฐานภาษาจีน แนะนำให้แยกการจัดการเรียน
การสอนภาษาจีนตามความสามารถของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนที่มีพื้นฐานภาษาจีนได้
ต่อยอดองค์ความรู้เดิมและพัฒนาขีดความสามารถทางด้านภาษาจีนของตนเองได้อย่าง
เต็มที่

ผลการวิจัยของศุภชัย แจ่มใจ (2552) ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ภาษาจีนของ
ผู้เรียน สาขาวิชาวิศวกรรมธุรกิจจีนและสาขาวิชาจีนศึกษา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย
สงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต พบว่าปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อจำนวนผู้เรียนสาขาวิชา
วิศวกรรมธุรกิจและสาขาวิชาจีนศึกษา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาเขตภูเก็ต คือ แนวโน้มการเพิ่มขึ้นของจำนวนผู้เรียนที่เรียนภาษาจีนระดับชั้น
มัธยมศึกษา โดยแรงจูงใจในการเลือกเรียนสาขาวิชาวิศวกรรมธุรกิจและสาขาวิชาจีนศึกษา คือ
ผู้เรียนเห็นว่าจะเป็นประโยชน์ต่อการหางานในอนาคต อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยของ
ศุภชัย แจ่มใจ ยังพบว่าพฤติกรรมการเรียนของผู้เรียนหลายส่วนออกมาในเชิงลบ สะท้อน
ให้เห็นว่าผู้เรียนยังขาดความกระตือรือร้นและขาดความพร้อมในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม

ผลการวิจัยของวรารกร แซ่พุ่น และคณะ (2560) วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
ปีที่ 12 ฉบับพิเศษ กุมภาพันธ์ 2560 ได้ทำการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชา
ภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนในจังหวัดยะลา ในด้านต่าง ๆ ผลการวิจัยพบว่า
ด้านจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนที่เลือกเรียนภาษาจีนเพราะประเทศจีนมี
ความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจสูง รองลงมา คือ ชอบเรียนภาษาต่างประเทศ ซึ่งทั้งสอง
เหตุผลเป็นสาเหตุที่ทำให้นักเรียนเลือกภาษาจีนมาก นอกจากนี้ การเรียนเพื่อใช้ประโยชน์
ในอนาคตก็มีส่วนช่วยในการตัดสินใจในการเลือกเรียนภาษาจีน สะท้อนให้เห็นว่าภาษาจีน
ยังได้ชื่อว่าเป็นภาษาที่น่าสนใจ

ผู้วิจัยดำเนินการวัดและประเมินผลทักษะการสื่อสารภาษาจีนโดยใช้เกณฑ์การประเมินทักษะการสื่อสารของ Oller (1979) เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบความสามารถของนักศึกษา เนื่องจากเกณฑ์การประเมินเป็นการประเมินความสามารถแบบส่วนรวม บุรณาการเข้าด้วยกัน ไม่ใช่การทดสอบเป็นส่วนย่อย ๆ ตลอดจนเกณฑ์การประเมินดังกล่าวมีแนวทางการให้คะแนนการสื่อสารไว้อย่างชัดเจน และเพื่อให้ได้ผลการประเมินการสื่อสารที่ดี ผู้วิจัยจึงออกแบบคำถามในสถานการณ์เสมือนชีวิตจริง เน้นให้นักศึกษาได้ตอบเป็นธรรมชาติ สมเหตุสมผลและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการสื่อสาร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสำรวจปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการใช้ภาษาจีนเพื่อการสื่อสารของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในมหาวิทยาลัยภาคเหนือตอนบน
2. เพื่อศึกษาจุดอ่อนจุดแข็งของแต่ละปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการใช้ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร
3. เพื่อหาแนวทางหรือข้อเสนอแนะในการเพิ่มปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการใช้ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร

สมมติฐานการวิจัย

1. กลุ่มประชากรตัวอย่างที่มีเชื้อสายจีน (ทุกกลุ่มชน) สามารถใช้ภาษาจีนกลางสื่อสารได้ แม้ไม่เคยเรียนภาษาจีนมาก่อน
2. กลุ่มประชากรตัวอย่างที่ใช้ภาษาจีนท้องถิ่นสื่อสารในชีวิตประจำวัน อาจส่งผลหรือเป็นปัจจัยที่ทำให้สามารถใช้ภาษาจีนกลางสื่อสารได้ดี
3. กลุ่มประชากรตัวอย่างที่เคยเรียนภาษาจีนมาแล้ว ก่อนเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษา สามารถใช้ภาษาจีนสื่อสารได้ดีกว่ากลุ่มประชากรตัวอย่างที่ไม่เคยศึกษาภาษาจีนมาก่อน
4. กลุ่มประชากรตัวอย่างที่มีโอกาสสื่อสารหรืออยู่ในสิ่งแวดล้อมเดียวกันกับเจ้าของภาษา (ภาษาจีน) เป็นปัจจัยที่ทำให้สามารถใช้ภาษาจีนในการสื่อสารดีกว่ากลุ่มประชากรตัวอย่างอื่น ๆ

ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการใช้ภาษาจีน เพื่อการสื่อสารของนักศึกษาชั้นปีที่ 1

ในมหาวิทยาลัยภาคเหนือตอนบน

5. จำนวนชั่วโมงการเรียนวิชาเอก (ภาษาจีน) มากกว่าจำนวนชั่วโมงการเรียนวิชาอื่น ทำให้นักศึกษาได้เรียนรู้และฝึกฝนทักษะภาษาจีนตลอดเวลาทั้งในและนอกห้องเรียน ซึ่งต่างจากการเรียนในระดับมัธยมศึกษาเป็นปัจจัยที่ทำให้สามารถใช้ภาษาจีนในการสื่อสารได้อย่างรวดเร็ว

6. สื่อใหม่ในยุคปัจจุบันทำให้นักศึกษาสนใจ ค้นคว้า และฝึกฝนทักษะการสื่อสารภาษาจีนมากขึ้น เป็นปัจจัยที่ทำให้สามารถใช้ภาษาจีนในการสื่อสารได้อย่างรวดเร็ว

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้เป็นการผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยวิธีการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research) และใช้การเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามปลายปิด (Close-ended Questionnaire) โดยผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้กรอกข้อมูลในแบบสอบถามด้วยตนเอง

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 (ภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2560) ที่กำลังศึกษาหลักสูตรกลุ่มภาษา (ภาษาจีน) เป็นวิชาเอก ในมหาวิทยาลัยเขตภาคเหนือตอนบน จำนวน 4 สถาบัน ครอบคลุม 3 จังหวัดภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย จำนวนประชากรรวม 523 คน

1.1 จังหวัดเชียงราย มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง จำนวน 342 คน

(ส่วนทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง, พ.ศ. 2561)

1.2 จังหวัดเชียงราย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย จำนวน 98 คน

(สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, 2560)

1.3 จังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำนวน 47 คน

(สำนักทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2561)

1.4 จังหวัดพะเยา ได้แก่ มหาวิทยาลัยพะเยา จำนวน 36 คน

(งานทะเบียนนิสิตและประมวลผล มหาวิทยาลัยพะเยา, 2561)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างจากประชากร โดยใช้ตารางสำเร็จหรือสูตรของทาโร ยามาเน่ (Yamane) โดยคาดว่าสัดส่วนของลักษณะที่สนใจในประชากร เท่ากับ 0.5 และระดับความเชื่อมั่น 95 % และใช้ตารางสำเร็จหรือสูตรของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) โดยคาดว่าสัดส่วนของลักษณะที่สนใจในประชากร เท่ากับ 0.5 ระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 5 % และระดับความเชื่อมั่น 95 %

ผู้วิจัยนำเครื่องมือดังกล่าว มาประมาณการจำนวนกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งคำนวณได้เท่ากับ 227 คน ทั้งนี้ เพื่อป้องกันความคลาดเคลื่อนให้น้อยที่สุด ผู้วิจัยจึงเก็บข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างเพิ่มเติมอีก 1 คน ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างจึงเท่ากับจำนวน 228 คน จำแนกได้ดังนี้

ตารางที่ 1 : แสดงพื้นที่ในการเก็บข้อมูลและจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละพื้นที่

จังหวัด	สถาบันที่เก็บข้อมูล	จำนวนตัวอย่าง (คน)
เชียงราย	มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง	117
เชียงราย	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย	36
เชียงใหม่	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	46
พะเยา	มหาวิทยาลัยพะเยา	29
รวม		228

ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) กล่าวคือ เมื่อกลุ่มตัวอย่างตามตาราง 1 จำนวน 228 คน ได้ดำเนินการตอบแบบสอบถาม เรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความสามารถในการใช้ภาษาจีนเพื่อการสื่อสารของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในมหาวิทยาลัยภาคเหนือตอนบน แล้ว ผู้วิจัยจะใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างเพื่อดำเนินการเก็บข้อมูลตามเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยต่อไป คือ ชุดคำถาม/สัมภาษณ์ ประเมินทักษะในการสื่อสารภาษาจีน โดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling)

ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการใช้ภาษาจีน เพื่อการสื่อสารของนักศึกษาชั้นปีที่ 1
ในมหาวิทยาลัยภาคเหนือตอนบน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยแบบสอบถาม และชุดคำถาม/ สัมภาษณ์

2.1 แบบสอบถาม เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความสามารถในการใช้ภาษาจีนเพื่อการสื่อสารของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในมหาวิทยาลัยภาคเหนือตอนบน โดยผู้วิจัยมีขั้นตอนสร้างแบบสอบถามเพื่อเพิ่มความเที่ยงตรง และน่าเชื่อถือ ดังนี้

- ศึกษาเอกสาร ตำรา ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 1) สังคมจีนในไทย 2) การดำเนินนโยบายเกี่ยวกับการเรียนภาษาจีนในประเทศไทย 3) แผนยุทธศาสตร์ส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ 4) มาตรฐานสาระการเรียนรู้ภาษาจีนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 5) พฤติกรรมการฝึกทักษะการสื่อสารภาษาจีน เพื่อนำมาเป็นกรอบแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

- สร้างกรอบแนวคิดเกี่ยวกับ 1) พฤติกรรมการฝึกฝนการสื่อสารภาษาจีนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 2) ภูมิหลังด้านสิ่งแวดล้อมครอบครัว 3) ภูมิหลังด้านการเรียนภาษาจีน 4) การศึกษาในปัจจุบัน 5) การใช้สื่อใหม่ในยุคดิจิทัล

- สร้างแบบสอบถาม (Questionnaire) ตามกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยกำหนดคำถามในแบบสอบถามเป็น 2 ส่วน และให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความถูกต้อง และเพื่อขอคำแนะนำมาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้ถูกต้องเหมาะสม

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วยข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูลก่อนเข้าเรียนในระดับมหาวิทยาลัย ข้อมูลหลังเข้าเรียนในระดับมหาวิทยาลัย โดยลักษณะของคำถามให้เลือกตอบ

ส่วนที่ 2 ประเด็นคำถามปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความสามารถในการใช้ภาษาจีนเพื่อการสื่อสารประกอบด้วยปัจจัยการมีเชื้อสายจีน ปัจจัยการได้เรียนภาษาจีนก่อนเข้ามหาวิทยาลัย ปัจจัยการมีโอกาสสื่อสารหรืออยู่ในสิ่งแวดล้อมเดียวกันกับเจ้าของภาษา ปัจจัยจำนวนชั่วโมงการเรียนวิชาเอก (ภาษาจีน) มากกว่าจำนวนชั่วโมงการเรียนวิชาอื่น ปัจจัยการมีโอกาสใช้สื่อใหม่ และพฤติกรรมการเรียนทั้งในและนอกห้องเรียน ลักษณะของรูปแบบการวัดเป็นแบบใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert, 1932, 1 - 55) โดยมีระดับคะแนน ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความดังกล่าว

ระดับ 4 หมายถึง เห็นด้วยกับข้อความดังกล่าว

ระดับ 3 หมายถึง ไม่แน่ใจ

ระดับ 2 หมายถึง ไม่เห็นด้วยกับข้อความดังกล่าว

ระดับ 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความดังกล่าว

จากนั้นใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายของบุญชม ศรีสะอาด (2556) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีความเห็นด้วยระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีความเห็นด้วยระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีความเห็นด้วยระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีความเห็นด้วยระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีความเห็นด้วยระดับน้อยที่สุด

2.2 ชุดคำถาม/สัมภาษณ์ ประเมินทักษะในการสื่อสารภาษาจีน โดยผู้วิจัยมีขั้นตอนสร้างชุดคำถาม/สัมภาษณ์ เพื่อให้มีความเที่ยงตรง และน่าเชื่อถือ ดังนี้

- ศึกษาเอกสาร ตำรา ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 1) การดำเนินนโยบายเกี่ยวกับการเรียนภาษาจีนในประเทศไทย 2) แผนยุทธศาสตร์ส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ 3) มาตรฐานสาระการเรียนรู้ภาษาจีนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามชุดคำถาม/สัมภาษณ์ ประเมินทักษะในการสื่อสารภาษาจีน

- กำหนดคำถามจำนวน 3 สถานการณ์ แต่ละสถานการณ์ต่างมีบทบาทที่แตกต่างกัน ให้นักศึกษาเลือกเพียง 1 คำถาม ด้วยวิธีการจับสลาก คะแนนเต็ม 20 คะแนน โดยกำหนดให้นักศึกษาตอบคำถามหรือแสดงความคิดเห็นกับผู้วิจัย เมื่อนักศึกษาเริ่มตอบคำถามหรือแสดงความคิดเห็นแล้ว ผู้วิจัยจะทำการบันทึกเสียง จากนั้นจะแยกกลุ่มตัวอย่างที่ตอบคำถามแล้ว เพื่อป้องกันไม่ให้สอบถามกัน อันเป็นสาเหตุให้เกิดผลคลาดเคลื่อน

- สร้างเกณฑ์การประเมินทักษะในการสื่อสารภาษาจีน โดยยึดเกณฑ์ของ Otter (1979)

ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการใช้ภาษาจีน เพื่อการสื่อสารของนักศึกษาชั้นปีที่ 1
ในมหาวิทยาลัยภาคเหนือตอนบน

ตารางที่ 2 : เกณฑ์การประเมินทักษะในการสื่อสารของ Oller (1979)

การประเมิน	คะแนน	ระดับความสามารถ
ความคล่องในการพูด	4	พูดได้ราบรื่นใกล้เคียงกับเจ้าของภาษา
	3	พูดช้า หยุดพูดเป็นบางครั้งแต่เข้าใจทั้งหมด
	2	พูดช้า ๆ หยุดพูดเป็นบางครั้ง ทำให้เข้าใจยาก
	1	พูดหยุดระยะเวลานานมาก ไม่สามารถพูดต่อเนื่องได้
	0	พูดตะกุกตะกักจนไม่สามารถเข้าใจได้
การออกเสียง พยัญชนะ ได้ชัดเจนถูกต้องในคำศัพท์ หรือข้อความ	4	ออกเสียง ถูกต้องเกือบทั้งหมดสื่อความถูกต้อง
	3	ออกเสียงชัดเจน ฟังง่าย สื่อความได้เป็นส่วนใหญ่
	2	ออกเสียงชัดเจนพอที่จะให้เข้าใจได้
	1	ออกเสียงไม่ชัดเจนจนแทบฟังไม่รู้เรื่อง
	0	ออกเสียงคำศัพท์ไม่ถูกต้องฟังไม่เข้าใจ
พูดได้ถูกต้องตาม หลักไวยากรณ์	4	พูดได้ถูกต้องตามโครงสร้างประโยค
	3	พูดได้ถูกต้องบางคำ บางประโยค
	2	พูดได้ถูกต้องบางส่วน
	1	พูดได้ทั้งคำและโครงสร้างประโยคแต่ไม่ถูกต้อง
	0	พูดไม่ถูกต้องตามโครงสร้างประโยค

การประเมิน	คะแนน	ระดับความสามารถ
การออกเสียง เบบ ใช้ระดับเสียงสูง ต่ำ ได้ถูกต้อง	4	ออกเสียงได้ถูกต้องชัดเจนมีการเน้นหนักคำและประโยค
	3	ออกเสียงได้ถูกต้อง แต่ไม่มีการเน้นหนัก
	2	ออกเสียงผิดบ่อยครั้ง
	1	ออกเสียงถูกน้อยมาก
	0	ออกเสียงไม่ถูกเลย
การพูดสื่อความหมาย	4	พูดสื่อความหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ
	3	พูดสื่อสารได้ดีเป็นธรรมชาติ
	2	พูดสื่อสารได้ดีปานกลางเป็นธรรมชาติ
	1	พูดสื่อสารได้น้อยมากเป็นธรรมชาติ
	0	พูดสื่อสารไม่ได้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความสามารถในการใช้ภาษาจีนเพื่อการสื่อสารของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในมหาวิทยาลัยภาคเหนือตอนบน ด้วยตนเองและมีผู้ช่วยนักวิจัยตามขั้นตอนต่อไปนี้

3.1 แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้จากการแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่าง 228 ตัวอย่าง เมื่อผู้วิจัยได้รวบรวมแบบสอบถามได้ทั้งหมดแล้ว ทำการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามเพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนต่อไป มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

- ผู้วิจัยอธิบายและชี้แจงการเก็บรวบรวมข้อมูล
- ผู้วิจัยตอบข้อสงสัยของกลุ่มตัวอย่างก่อนการเก็บข้อมูล
- กลุ่มตัวอย่างทำแบบสอบถาม เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความ

สามารถในการใช้ภาษาจีนเพื่อการสื่อสารของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในมหาวิทยาลัยภาคเหนือตอนบนประมาณ 20 นาที

ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการใช้ภาษาจีน เพื่อการสื่อสารของนักศึกษาชั้นปีที่ 1
ในมหาวิทยาลัยภาคเหนือตอนบน

- ผู้วิจัยแยกกลุ่มตัวอย่างเป็น 5 กลุ่ม ได้แก่กลุ่มตัวอย่างที่มีและไม่มีเชื้อสายจีน กลุ่มตัวอย่างที่อาศัยและไม่อาศัยในชุมชนชาวจีน กลุ่มตัวอย่างที่เคยและไม่เคยศึกษาภาษาจีนก่อนเข้าเรียนในระดับมหาวิทยาลัย กลุ่มตัวอย่างที่เคยและไม่เคยสื่อสารหรืออยู่ในสิ่งแวดล้อมเดียวกันกับเจ้าของภาษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้และไม่ใช้สื่อใหม่

- ผู้วิจัยสุ่มนักศึกษาจากนักศึกษา 5 กลุ่ม เพื่อถาม/สัมภาษณ์ ประเมินทักษะในการสื่อสารภาษาจีน

- ผู้วิจัยให้นักศึกษาเลือกเพียง 1 คำถาม ด้วยวิธีการจับสลาก

- นักศึกษาตอบคำถามหรือแสดงความคิดเห็นกับผู้วิจัย

- ผู้วิจัยบันทึกเสียงนักศึกษา เพื่อนำมาวิเคราะห์และประเมินทักษะในการสื่อสาร

3.2 แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้จากการศึกษาและค้นคว้าจากเอกสารสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.1 วิเคราะห์แบบสอบถาม เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความสามารถในการใช้ภาษาจีนเพื่อการสื่อสารของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในมหาวิทยาลัยภาคเหนือตอนบน ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ Microsoft Excel โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ เพื่ออธิบายถึงลักษณะทั่วไปของตัวแปรข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สรุปผลการดำเนินงานวิจัย และนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางและบรรยาย

- ตอนที่ 2 วิเคราะห์แบบสำรวจปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการใช้ภาษาจีนเพื่อการสื่อสารของกลุ่มตัวอย่าง ใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ เพื่ออธิบายถึงลักษณะทั่วไปของตัวแปรข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สรุปผลการดำเนินงานวิจัย และนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางและบรรยาย ซึ่งได้กำหนดเกณฑ์ตามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert)

4.2 วิเคราะห์ผลการประเมินทักษะการสื่อสารภาษาจีน ใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ เพื่ออธิบายถึงลักษณะทั่วไปของตัวแปรข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สรุปผลการดำเนินงานวิจัย และนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางและบรรยาย

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ เพื่ออธิบายถึงลักษณะทั่วไปของตัวแปรข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย เพศ เชื้อสาย ภูมิภาค/ถิ่นกำเนิด พบว่า

อัตราส่วนเพศหญิงที่ศึกษาหลักสูตรกลุ่มภาษา (ภาษาจีน) เป็นวิชาเอก ในมหาวิทยาลัยภาคเหนือตอนบน มีมากกว่าเพศชาย กล่าวคือ เป็นเพศหญิง จำนวน 194 คน คิดเป็นร้อยละ 85.09 และเป็นเพศชาย จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 14.91

ผู้เรียนหลักสูตรกลุ่มภาษา (ภาษาจีน) เป็นวิชาเอก ในมหาวิทยาลัยภาคเหนือตอนบน มีอัตราส่วนมาจากครอบครัวที่ไม่มีเชื้อสายจีน (มีเชื้อสายไทย) มากกว่าผู้เรียนที่มาจากครอบครัวที่มีเชื้อสายจีน และเชื้อสายอื่น ๆ (ม้ง เมี่ยน ไทยใหญ่ อาข่า) กล่าวคือ มาจากครอบครัวเชื้อสายไทย จำนวน 173 คน คิดเป็นร้อยละ 75.88 มาจากครอบครัวเชื้อสายจีน จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 20.18 และมาจากครอบครัวเชื้อสายอื่น ๆ 9 คน คิดเป็นร้อยละ 3.95 ตามลำดับ

ผู้เรียนหลักสูตรกลุ่มภาษา (ภาษาจีน) เป็นวิชาเอก ในมหาวิทยาลัยภาคเหนือตอนบน มีภูมิลำเนา/ถิ่นกำเนิดอาศัยในชุมชนชาวไทยมากกว่าผู้เรียนที่อาศัยในชุมชนชาวจีน และชุมชนอื่น ๆ กล่าวคือ อาศัยในชุมชนชาวไทย จำนวน 205 คน คิดเป็นร้อยละ 89.91 อาศัยในชุมชนชาวจีน จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 6.58 และอาศัยในชุมชนอื่น ๆ (ม้ง เมี่ยน ไทยใหญ่ อาข่า) 8 คน คิดเป็นร้อยละ 3.51 ตามลำดับ ทั้งนี้ ผู้วิจัยยังพบว่า อัตราร้อยละ 100 ของกลุ่มตัวอย่างที่มีภูมิลำเนา/ถิ่นกำเนิดอาศัยในชุมชนชาวจีน ล้วนเคยศึกษาภาษาจีนก่อนเข้าเรียนในระดับมหาวิทยาลัยทั้งหมด ซึ่งระยะเวลาที่เคยศึกษาภาษาจีนก่อนเข้าเรียนในระดับมหาวิทยาลัยจะเริ่มตั้งแต่ 3 ปี - 12 ปี ภูมิลำเนา/ถิ่นกำเนิด

ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการใช้ภาษาจีน เพื่อการสื่อสารของนักศึกษาชั้นปีที่ 1

ในมหาวิทยาลัยภาคเหนือตอนบน

ชุมชนชาวจีน ที่ปรากฏในงานวิจัยนี้ประกอบด้วย ชุมชนชาวจีนเขตคลองสามวา (1 คน) อ.เชียงแสน (1 คน) อ.แม่สาย (1 คน) อ.เวียงแก่น (1 คน) อ.แม่ฟ้าหลวง (1 คน) อ.เมืองเชียงราย (1 คน) อ.ไชยปราการ (1 คน) อ.ฝาง (2 คน) อ.สันทราย (1 คน) อ.เชียงดาว (1 คน) อ.เวียงแหง (1 คน) อ.เมืองพัทลุง (1 คน) และ อ.กระทุ่มแบน (1 คน)

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลก่อนเข้าเรียนในระดับมหาวิทยาลัยของกลุ่มตัวอย่าง

พบว่า ผู้เรียนหลักสูตรกลุ่มภาษา (ภาษาจีน) เป็นวิชาเอก ในมหาวิทยาลัยภาคเหนือตอนบน มีอัตราเคยเรียนภาษาจีนก่อนเข้าเรียนในระดับมหาวิทยาลัย มากกว่าผู้ที่ไม่เคยเรียนภาษาจีนก่อนเข้าเรียนในระดับมหาวิทยาลัย กล่าวคือ 11 : 1 หรือ เคยเรียนภาษาจีนก่อนเข้าเรียนในระดับมหาวิทยาลัย จำนวน 209 คน คิดเป็นร้อยละ 91.67 ไม่เคยเรียนภาษาจีนก่อนเข้าเรียนในระดับมหาวิทยาลัยเพียง จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 8.33 อย่างไรก็ตาม แม้ว่าจะมีจำนวนผู้ที่เคยเรียนภาษาจีนก่อนเข้าเรียนในระดับมหาวิทยาลัยเป็นจำนวนมาก แต่ระยะเวลาที่เคยเรียนที่ปรากฏยังเหลื่อมล้ำกันค่อนข้างมาก กล่าวคือเป็นผู้เคยเรียนภาษาจีนก่อนเข้าเรียนระดับมหาวิทยาลัยมาแล้ว 3 ปี จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 56.58 ซึ่งเป็นจำนวนเกินครึ่งและมากที่สุดในจำนวนผู้ที่เคยเรียนมาแล้ว ในจำนวนดังกล่าวเริ่มเรียนภาษาจีนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สายศิลป์ภาษา (ภาษาจีน) ลำดับรองลงมา เป็นผู้เคยเรียนภาษาจีนก่อนเข้าเรียนระดับมหาวิทยาลัยมาแล้ว 6 ปี จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 14.91 เคยเรียนน้อยกว่า 3 ปี จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 11.40 และเคยเรียนมาแล้ว 12 ปี จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 8.77 ตามลำดับ สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านทักษะภาษาจีนของนักศึกษาแรกเข้าได้อย่างชัดเจน

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลหลังเข้าเรียนในระดับมหาวิทยาลัยของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการศึกษาข้อมูล พบว่า ผู้เรียนหลักสูตรกลุ่มภาษา (ภาษาจีน) เป็นวิชาเอก ในมหาวิทยาลัยภาคเหนือตอนบน หลังเข้าเรียนในระดับมหาวิทยาลัยมีอัตราเคยเรียนกับเจ้าของภาษามากกว่าผู้ที่ไม่เคยเรียนกับเจ้าของภาษา จำนวนผู้เคยเรียนกับเจ้าของภาษา คือ 187 คน คิดเป็นร้อยละ 82.02 และไม่เคยเรียนกับเจ้าของภาษา จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 10.96 ทั้งนี้ มีผู้ไม่เลือกทั้ง 2 คำตอบ จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 7.02

และมีผู้เลือกตอบว่าไม่เคยเรียนกับเจ้าของภาษาจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 7.02 ทั้งนี้เมื่อเปรียบเทียบระหว่างผู้ที่ไม่เคยเรียนกับเจ้าของภาษา กับ ผู้ที่เคยเรียนกับเจ้าของภาษา คือ 1 : 4.56

ผู้เรียนหลักสูตรกลุ่มภาษา (ภาษาจีน) เป็นวิชาเอก ในมหาวิทยาลัยภาคเหนือตอนบน หลังเข้าเรียนในระดับมหาวิทยาลัยแล้วมีอัตราทัศนคติเชิงบวกเมื่อสื่อสารกับเจ้าของภาษาดังนี้ รู้สึกดีใจ จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 39.47 และรู้สึกเป็นปกติ จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 37.28 ทั้งนี้ มีผู้ที่มีทัศนคติเชิงลบน้อยกว่า คือ รู้สึกอายไม่กล้าพูด จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 14.04 และรู้สึกกลัว จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 9.21

4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความสามารถในการใช้ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผล เพื่ออธิบายถึงข้อมูลปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความสามารถในการใช้ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร ซึ่งประกอบด้วย

การมีเชื้อสายจีน พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ไม่ใช่ลูกหลานชาวจีนแต่ก็สามารถใช้ภาษาจีนสื่อสารได้ไม่ต่างจากลูกหลานชาวจีน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74) รองลงมาคือ เป็นลูกหลานชาวจีนทำให้สามารถใช้ภาษาจีนสื่อสารได้ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ เป็นลูกหลานชาวจีนทำให้สามารถใช้ภาษาจีนสื่อสารได้ดีกว่าคนที่ไม่มีเชื้อสายจีน (ค่าเฉลี่ย 3.47) เมื่อเทียบกับผลการประเมินทักษะในการสื่อสารภาษาจีนพบว่า ค่า T จากการคำนวณเท่ากับ 1.875 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 1.895 ดังนั้น คะแนนเฉลี่ยจากการประเมินทักษะในการสื่อสารภาษาจีนของกลุ่มตัวอย่างที่มีเชื้อสายจีนกับไม่มีเชื้อสายจีน ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 จึงสรุปได้ว่าปัจจัยดังกล่าวไม่มีความสัมพันธ์ต่อความสามารถในการใช้ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร

การได้เรียนภาษาจีนก่อนเข้ามหาวิทยาลัย พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เรียนภาษาจีนก่อนเข้ามหาวิทยาลัยทำให้สามารถใช้ภาษาจีนสื่อสารได้ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.05) รองลงมาคือ เรียนภาษาจีนก่อนเข้ามหาวิทยาลัยทำให้สามารถใช้ภาษาจีนสื่อสารได้ดีกว่าคนที่ไม่เคยเรียนภาษาจีนก่อนเข้ามหาวิทยาลัย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99) และข้อที่มีค่า

ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการใช้ภาษาจีน เพื่อการสื่อสารของนักศึกษาชั้นปีที่ 1

ในมหาวิทยาลัยภาคเหนือตอนบน

เฉลี่ยต่ำสุดคือ ไม่เคยเรียนภาษาจีนก่อนเข้ามหาวิทยาลัยแต่ก็สามารถใช้ภาษาจีนสื่อสารได้ไม่ต่างจากคนที่เคยเรียนภาษาจีนก่อนเข้ามหาวิทยาลัย (ค่าเฉลี่ย 3.20) เมื่อเทียบกับผลการประเมินทักษะในการสื่อสารภาษาจีนพบว่า ค่า t จากการคำนวณเท่ากับ 2.359 ซึ่งมีค่ามากกว่า 1.895 ดังนั้น คะแนนเฉลี่ยจากการประเมินทักษะในการสื่อสารภาษาจีนของกลุ่มตัวอย่างที่ได้เรียนภาษาจีนก่อนเข้ามหาวิทยาลัยกับไม่ได้เรียนภาษาจีนก่อนเข้ามหาวิทยาลัยแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 จึงสรุปได้ว่าปัจจัยดังกล่าวมีความสัมพันธ์ต่อความสามารถในการใช้ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร

การมีโอกาสสื่อสารหรืออยู่ในสิ่งแวดล้อมเดียวกันกับเจ้าของภาษา พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีโอกาสพบปะพูดคุยกับคนจีนทำให้สามารถใช้ภาษาจีนสื่อสารได้ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28) รองลงมาคือ มีโอกาสพบปะพูดคุยกับคนจีนทำให้สามารถใช้ภาษาจีนสื่อสารได้ดีกว่าคนที่ไม่มีโอกาสพบปะพูดคุยกับคนจีน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ไม่มีโอกาสพบปะพูดคุยกับคนจีนแต่ก็ใช้ภาษาจีนสื่อสารได้ไม่ต่างจากคนที่ไม่มีโอกาสพบปะพูดคุยกับคนจีน (ค่าเฉลี่ย 3.01) เมื่อเทียบกับผลการประเมินทักษะในการสื่อสารภาษาจีนพบว่า ค่า t จากการคำนวณเท่ากับ -0.040 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 1.895 ดังนั้น คะแนนเฉลี่ยจากการประเมินทักษะในการสื่อสารภาษาจีนของกลุ่มตัวอย่างที่มีโอกาสสื่อสารหรืออยู่ในสิ่งแวดล้อมเดียวกันกับเจ้าของภาษากับที่ไม่มีโอกาสสื่อสารหรืออยู่ในสิ่งแวดล้อมเดียวกันกับเจ้าของภาษาแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 จึงสรุปได้ว่าปัจจัยดังกล่าวมีความสัมพันธ์ต่อความสามารถในการใช้ภาษาจีนเพื่อการสื่อสารไม่แตกต่างกัน

จำนวนชั่วโมงการเรียนวิชาเอก (ภาษาจีน) มากกว่าจำนวนชั่วโมงการเรียนวิชาอื่น พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยระดับมากกับจำนวนชั่วโมงการเรียนวิชาเอก (ภาษาจีน) มากกว่าจำนวนชั่วโมงการเรียนวิชาอื่น เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความสามารถในการใช้ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46) จำนวนชั่วโมงการเรียนวิชาเอก (ภาษาจีน) ในชั้นปีที่ 1 ของกลุ่มตัวอย่างมีความใกล้เคียงกับจำนวนชั่วโมงการเรียนวิชาอื่น อย่างไรก็ตามส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญ และใช้เวลาในห้องเรียนในการทบทวน ทำการบ้าน ท่องคำศัพท์ มากกว่ารายวิชาอื่น ดังนั้น จึงสรุปได้ว่าปัจจัยดังกล่าวมีความสัมพันธ์ต่อความสามารถในการใช้ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร

การมีโอกาสใช้สื่อใหม่³ ในยุคปัจจุบัน พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ใช้สื่อใหม่ ทำให้สามารถใช้ภาษาจีนสื่อสารได้ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89) รองลงมาคือ ใช้สื่อใหม่ทำให้สามารถใช้ภาษาจีนสื่อสารได้ดีกว่าคนที่ไม่ใช่สื่อใหม่ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ไม่ใช่สื่อใหม่แต่ก็สามารถใช้ภาษาจีนสื่อสารได้ไม่ต่างจากคนที่ใช้สื่อใหม่ (ค่าเฉลี่ย 3.19) ผู้วิจัยพบว่าปัจจุบันกลุ่มตัวอย่างซึ่งมีอายุระหว่าง 18 – 19 ปี ทุกคนล้วนมีโอกาสเข้าถึงสื่อใหม่ คิดเป็นร้อยละ 100 สื่อใหม่ประเภทต่าง ๆ มีความหลากหลาย เช่น Wechat Youtube Google เป็นต้น ซึ่งกลุ่มตัวอย่างสามารถฝึกทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน ได้ครบถ้วน ดังนั้น จึงสรุปได้ว่าปัจจัยดังกล่าวมีความสัมพันธ์ต่อความสามารถในการใช้ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร

สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์จากการสัมภาษณ์ และชุดคำถามประเมินทักษะในการสื่อสารภาษาจีนตามสถานการณ์พบว่าการมีเชื้อสายจีนไม่มีผลต่อการสื่อสารภาษาจีนเนื่องจากการใช้ภาษาจีนของกลุ่มตัวอย่างที่มีเชื้อสายจีนนั้น ใช้ภาษาจีน (ท้องถิ่น) สื่อสารในครอบครัว ได้แก่ภาษาจีนยูนนาน แต่จีว แคะ ฮกเกี้ยน ไทหล่า และเมื่อวิเคราะห์ถึงช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่างซึ่งมีอายุระหว่าง 18 – 19 ปี ซึ่งปัจจุบันค่อนข้างกลมกลืนกับความเป็นชาวไทยอย่างมาก แม้ว่าจะมีเชื้อสายจีนแต่ก็ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่หนึ่ง และจะใช้ภาษาจีนเป็นคำ ๆ เท่านั้น เช่น การเรียกขานญาติ การเรียกอาหาร การใช้คำกริยาในชีวิตประจำวัน เป็นต้น อนึ่ง ผู้วิจัยพบว่ากลุ่มคนที่ใช้ภาษาจีนยูนนานในเขตภาคเหนือของไทยจะมีอัตราการใช้ภาษาจีนยูนนานเป็นภาษาที่หนึ่ง แต่ก็ได้เป็นปัจจัยหลักในการสื่อสารภาษาจีนกลาง เพราะสำเนียง คำศัพท์ หรือรูปประโยคค่อนข้างแตกต่างกันทำให้บางครั้งอาจกระทบต่อการใช้ภาษาจีนกลางด้วย สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่มีประวัติการเรียนภาษา ก่อนเข้ามหาวิทยาลัย ให้ข้อมูลเหมือนกันคือไม่ได้เรียนภาษาจีนต่อเนื่องจากองค์ความรู้เดิม แม้ว่าจะเรียนกับเจ้าของภาษาหรือไม่ก็ตาม โดยจะเรียนคำศัพท์หรือประโยคที่เข้าไปมา ส่วนใหญ่จะมีคลังคำศัพท์ระหว่าง 150 – 300 คำ จึงกระทบต่อ

³สื่อในรูปแบบดิจิทัลที่มีความหมายหลากหลายของสื่อในตัวเอง และมีความสามารถในการปฏิสัมพันธ์กับผู้ใช้ได้ เพื่อใช้ส่งข้อมูลข่าวสารไปยังกลุ่มเป้าหมายทั้งเฉพาะบุคคลและเครือข่ายอื่น ๆ (กาญจนา แก้วเทพ และนิคม ชัยชุมพล, 2555)

ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการใช้ภาษาจีน เพื่อการสื่อสารของนักศึกษาชั้นปีที่ 1
ในมหาวิทยาลัยภาคเหนือตอนบน

ความหมายที่ต้องการสื่อสารและกระทบต่อรูปแบบไวยากรณ์ภาษาจีนด้วย เมื่อวิเคราะห์จากคำตอบที่กลุ่มตัวอย่างให้สัมภาษณ์ตามเกณฑ์ประเมินทักษะในการสื่อสารของ Oller (1979) จะพบว่ากลุ่มตัวอย่างร้อยละ 50 ใช้คำศัพท์ที่คล้ายคลึงกัน สามารถสื่อสารสิ่งที่นึกคิดหรือความเห็นได้ในระดับพูดสื่อสารได้น้อยมากถึงปานกลางเท่านั้น และผลการวิเคราะห์จากการสัมภาษณ์ ประเด็นจำนวนชั่วโมงการเรียนวิชาเอก (ภาษาจีน) มากกว่าจำนวนชั่วโมงการเรียนวิชาอื่นก็มีความสอดคล้องกัน กล่าวคือกลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่ดีต่อการใช้เวลากับวิชาเอก เพราะเห็นคุณค่าและเป้าหมาย อันจะส่งผลต่อการประกอบอาชีพเมื่อสำเร็จการศึกษา ทั้งยังเห็นด้วยอย่างยิ่งกับการจัดหลักสูตรในลักษณะข้างต้น ในยุคแห่งการเรียนรู้รูปแบบใหม่ หรือ Digital Learning ปฏิเสธไม่ได้เลยว่าสื่อใหม่ย่อมเป็นปัจจัยอีกหนึ่งอย่าง que ช่วยส่งเสริมทักษะการสื่อสารได้เป็นอย่างดี กลุ่มตัวอย่างหลายคนให้ข้อมูลว่าจะเรียนรู้ทักษะการสื่อสารโดยเฉพาะการพูดจากสื่อ Youtube เพราะเป็นสื่อมีมิติเดียวที่เข้าถึงง่าย และน่าสนใจ สามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา แต่ก็ยังไม่สามารถวิเคราะห์หรือแยกแยะได้ชัดเจนว่าข้อมูลใดเป็นข้อมูลที่ถูกต้อง หรือเป็นข้อมูลที่ผิด

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ผลวิจัย สามารถนำมาเชื่อมโยงกับแนวคิด ทฤษฎี และวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องเข้าด้วยกัน เพื่ออธิบายวัตถุประสงค์และสมมติฐาน ดังนี้

จากผลการวิจัยการมีเชื้อสายจีนไม่เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความสามารถในการใช้ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.94 เมื่อเทียบกับผลการประเมินทักษะในการสื่อสารภาษาจีนพบว่า ค่า t จากการคำนวณเท่ากับ 1.875 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 1.895 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 มีข้อขัดแย้งกับสมมติฐานที่ 1 คือกลุ่มประชากรตัวอย่างที่มีเชื้อสายจีน (ทุกกลุ่มชน) สามารถใช้ภาษาจีนกลางสื่อสารได้ แม้ไม่เคยเรียนภาษาจีนมาก่อน เนื่องจากสำเนียงภาษาจีนกลาง 汉语 หรือ 中国话 เป็นภาษาของชาวฮั่น ซึ่งถูกกำหนดให้เป็นสำเนียงมาตรฐานและภาษาราชการเมื่อปี ค.ศ. 1912 โดยยึดเอาสำเนียงปักกิ่งเป็นหลัก (เหียนจิ่งเหวิน, 2546, น. 29-33) ชาวจีนที่เกิดในประเทศไทยและเป็นเชื้อสายของผู้อพยพชาวจีน มีประมาณ 8 ล้านคนในประเทศไทย หรือ 14% ของประชากรทั้งประเทศ และยังมีอีกจำนวนมากไม่สามารถ

นับได้ เพราะกลมกลืนกับคนไทยโดยการแต่งงานข้ามเชื้อสาย ส่วนมากบรรพบุรุษชาวไทยเชื้อสายจีนมาจากทางตอนใต้ของจีน พูดภาษาจีนแต้จิ๋ว รองลงมาคือ แคะ ฮกเกี้ยน และไหหลำ (scholarship ทุนเรียนต่อต่างประเทศ, 2016) เมื่อเทียบกับภาษาจีนกลางแล้ว สำเนียงทางตอนเหนือกับภาษาทางตอนใต้มีความแตกต่างกันมาก กระทั่งไม่สามารถฟังเข้าใจกันได้ ภาษาถิ่นที่พบในสาธารณรัฐประชาชนจีนเฉพาะที่เป็นกลุ่มหลัก สามารถจำแนกออกได้เป็น 7 กลุ่ม คือ 1) ภาษาถิ่นภาคเหนือ 2) ภาษาถิ่นเซียงหรือภาษาถิ่นหูหนาน 3) ภาษาถิ่นกั้นหรือภาษาถิ่นกังไส 4) ภาษาถิ่นเค่อเจียหรือภาษาถิ่นจินแคะ 5) ภาษาถิ่นอู่หรือภาษาถิ่นเซียงไฮ้ 6) ภาษาถิ่นเยว้หรือภาษาถิ่นกวางตุ้ง และ 7) ภาษาถิ่นหมิ่นหรือภาษาถิ่นฮกเกี้ยน อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาตามหลักภาษาศาสตร์ ภาษาจีนทั้ง 7 กลุ่ม ข้างต้น ไม่ใช่ภาษาถิ่น (Dialect) ของภาษาจีน เนื่องจากไม่สามารถสื่อสารด้วยการพูดให้เข้าใจได้ แต่เหตุที่จัดให้เป็นภาษาถิ่น เนื่องจากนักวิชาการชาวจีนให้เหตุผลว่าแม้ภาษาจีนแต่ละภาษาจะพูดต่างกันจนไม่อาจสื่อสารให้เข้าใจกันได้ แต่ภาษาจีนทุกถิ่นต่างก็มีระบบการเขียนเดียวกัน (เหียนจิงเหวิน, 2546, น. 29-33)

จากผลการวิจัยการเรียนรู้ภาษาจีนก่อนเข้ามหาวิทยาลัย ค่าเฉลี่ย 3.99 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.83 เมื่อเทียบกับผลการประเมินทักษะในการสื่อสารภาษาจีนพบว่า ค่า t จากการคำนวณเท่ากับ 2.359 ซึ่งมีค่ามากกว่า 1.895 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 แต่ปัจจุบันยังมีจุดอ่อนที่โรงเรียนแต่ละแห่งใช้หนังสือไม่เหมือนกัน การฝึกทักษะการสื่อสารไม่มีความต่อเนื่อง ไม่สามารถสื่อสารในสถานการณ์ที่หลากหลาย สอดคล้องกับข้อมูลปัจจัยด้านพื้นฐานความรู้ภาษาจีนของผู้เรียน (ศุภชัย แจ่มใจ, 2552) พบว่าผู้เรียนที่มีพื้นฐานภาษาจีน และผู้เรียนที่ไม่มีพื้นฐานภาษาจีน มีปัญหาที่ปรากฏชัดเจนในช่วงเริ่มต้นของการเรียนภาษาจีน โดยผู้เรียนที่ไม่มีพื้นฐานมาก่อน จะรู้สึกว่าการเรียนภาษาจีนของตนไม่เพียงพอ เรียนตามผู้เรียนกลุ่มที่มีพื้นฐานภาษาจีนไม่ทัน ทำให้รู้สึกเครียดและกดดัน ขณะเดียวกันผู้เรียนที่มีพื้นฐานภาษาจีนมาก่อนกลับรู้สึกว่าการดำเนินการเรียนการสอนในห้องเรียนซ้ำๆ ทำให้ตนเองไม่ได้พัฒนาความรู้ภาษาจีนเท่าที่ควร หรือต้องเรียนความรู้เดิมที่ซ้ำอยู่แล้ว

ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการใช้ภาษาจีน เพื่อการสื่อสารของนักศึกษาชั้นปีที่ 1
ในมหาวิทยาลัยภาคเหนือตอนบน

ประเด็นจำนวนชั่วโมงการเรียนวิชาเอก (ภาษาจีน) มากกว่าจำนวนชั่วโมงเรียนวิชาอื่น ค่าเฉลี่ย 4.46 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.70 และประเด็นการใช้สื่อใหม่ ค่าเฉลี่ย 3.89 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.73 ตามลำดับ จึงสรุปได้ว่าปัจจัยข้างต้นเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความสามารถในการใช้ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร ข้อมูลดังกล่าวสอดคล้องกับการสร้างแรงจูงใจและการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม (Peng Liting, 2557) พบว่าคณะอาจต้องจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของการเรียนรู้ ควรเน้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง ควรให้ความสำคัญกับการประเมินการเรียนการสอน และควรพัฒนาแหล่งเรียนรู้และค้นคว้าความรู้เพิ่มเติม

ข้อเสนอแนะ

ด้านการพัฒนาหลักสูตรก่อนระดับอุดมศึกษา ควรพัฒนาหลักสูตรหรือเนื้อหา รายวิชาภาษาจีนให้ต่อเนื่อง เพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนวิทยาการต่าง ๆ ในระดับ อุดมศึกษา ทั้งนี้ ควรมีเงื่อนไขการสอบเข้าศึกษาสาขาวิชาภาษาจีนในระดับอุดมศึกษา เพื่อให้ได้กลุ่มผู้เรียนที่มีพื้นฐานความรู้ใกล้เคียงกัน ซึ่งจะสามารถต่อยอดองค์ความรู้เดิมและ พัฒนาขีดความสามารถทางด้านภาษาจีนได้อย่างเต็มที่ การเรียนการสอนในชั้นเรียนก็จะมีประสิทธิภาพมากขึ้น อนึ่ง การจัดการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยควรเสริมทักษะ การวิเคราะห์ข้อมูลจากสื่อใหม่แก่นักศึกษาด้วย เพื่อให้ นักศึกษามีความสามารถในการตัดสินใจในการคัดกรองข้อมูลข่าวสารที่จะเลือกเปิดรับ ตีความหมายของข้อมูลที่เปิดรับเข้ามา และสร้างความหมายของข้อมูลจากระบบความรู้ที่มีอยู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

ข้อแนะนำในการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาผลการพัฒนาทักษะการสื่อสาร รูปแบบต่าง ๆ เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารของผู้เรียนที่หลากหลาย สามารถนำไปใช้ ประกอบอาชีพในอนาคต และควรมีการศึกษาเปรียบเทียบทักษะการสื่อสารภาษาจีนกับ รูปแบบการสอนต่าง ๆ เช่น การใช้สถานการณ์เป็นฐานการเรียนรู้ การสอนโดยใช้บทเรียน สำเร็จรูป การสอนโดยใช้ชุดกิจกรรม เป็นต้น

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยนี้สำเร็จได้ด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาเป็นอย่างดียิ่งจากรองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา วัฒนสุนทร ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิให้คำปรึกษาชี้แนะที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการดำเนินงานศึกษาวิจัยครั้งนี้ กระทั่งสำเร็จลุล่วงด้วยดี ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

อนึ่ง ขอขอบคุณผู้มอบทุนศึกษาวิจัยครั้งนี้คือมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ขอขอบคุณสถาบันผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ ได้แก่สำนักวิชาจีนวิทยา มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง โปรแกรมวิชาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย สาขาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ขอขอบคุณอาจารย์ผู้ประสานงานที่อำนวยความสะดวกเป็นอย่างดีในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยนี้ ประกอบด้วยอาจารย์จรงค์ มณีวรรณ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย อาจารย์ ดร.กรวรรณ พรหมแย้ม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และอาจารย์ ดร.สุภัทรา โยธินศิริกุล ขอขอบคุณผู้ให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องคุณฉิรายุ อินทร์แปลง คุณสันติ เล็กสกุล รวมทั้งนักศึกษาผู้ให้ข้อมูลทั้ง 4 สถาบัน ขอขอบคุณกองบรรณาธิการวารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตีพิมพ์เผยแพร่และประชาสัมพันธ์บทความวิจัยนี้

ทั้งนี้ ผู้วิจัยยินดีที่จะรับฟังคำแนะนำจากทุกท่านที่เข้ามาศึกษา เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนางานวิจัย คุณค่าและประโยชน์ของการค้นคว้านี้ ขอมอบเป็นคุณประโยชน์แก่ผู้สนใจนำไปศึกษาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *มาตรฐานสาระการเรียนรู้ภาษาจีนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*.
- กาญจนา แก้วเทพ, และนิคม ชัยชุมพล. (2555). *คู่มือสื่อใหม่ศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- จี. วิลเลียม สกินเนอร์ เขียน ชาญวิทย์ เกษตรศิริ และคณะแปลเรียบเรียง. (2529). *สังคมจีนในไทย*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์.

ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการใช้ภาษาจีน เพื่อการสื่อสารของนักศึกษาชั้นปีที่ 1
ในมหาวิทยาลัยภาคเหนือตอนบน

- งานทะเบียนนิสิต มหาวิทยาลัยพะเยา. (2561). *เอกสาร/รายงานสถิติ*. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <http://reg.up.ac.th/>. [2561, ตุลาคม].
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ศุภชัย แจ่มใจ. (2552). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนภาษาจีนของผู้เรียน สาขาวิเทศธุรกิจจีน และสาขาจีนศึกษา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต*.
- สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย . (2560). *รายงานจำนวนหมู่เรียน*. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก http://orasis.crru.ac.th/orasis_mis/student#. [2561, ตุลาคม].
- สำนักทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. (2561). *รายงานสถิติจำนวนนักศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่*. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก https://www.reg.cmu.ac.th/misreg/misreport/major451.php?std_level=u&fac=01. [2561, ตุลาคม].
- วรกร แซ่พุ่น ภากร นพฤทธิ์ วราลี รุ่งบานจิต วรทา รุ่งบานจิต วรนาถ แซ่เซ่น และชุตติมา คำแก้ว. (2560). *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา*. ปีที่ 12 ฉบับพิเศษ กุมภาพันธ์ 2560.
- เหยิน จิ่งเหวิน. (2546). *จู้กัจจิงจอน เล่ม 1*. กรุงเทพฯ: สุตส์ปาทห์.
- scholarship ทุนเรียนต่อต่างประเทศ. (2016, February 19). *ตามสถิติแล้ว ประเทศไทย มีชาวจีนผู้อพยพเข้ามาอาศัยเป็นอันดับ 1 ของโลก !!?*. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <http://www.scholarship.in.th/ตามสถิติแล้ว-ประเทศไทย>. [2561, ตุลาคม].
- Clark, J.L.D. (1972). *Foreign Language Testing: Theory and Practice*. Philadelphia: Centre of Curriculum Development.
- Carroll, Brenda Joseph. (1982). *Testing Communication Performance*. London.

- Division of Registrar Mae Fah Luang University. (2018, January). *Number of Students, Second Semester 2017 (by Level and ID)*. [Online]. Retrieved from <http://reg.mfu.ac.th/regpage/studentstat/studentstat25602.htm>. [2018, October].
- Likert, Rensis. (1932). A Technique for the Measurement of Attitudes. *Archives of Psychology*.
- Oller, J. W. (1979). *English Testing at School*. London : Longman Group Ltd. p.320 – 323.
- Peng Liting. (2557). *วารสารกระแสวัฒนธรรม*. ปีที่ 15 ฉบับที่ 28 กรกฎาคม – ธันวาคม 2557. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสยาม.

Received: October 19, 2019

Revised: April 8, 2020

Accepted: April 27, 2020